

Åpningstider og forsendelse i påsken

FURUSET, Søren Bulls vei 25
Stenger kl. 1300 onsdag 28. mars

OSLO SENTRUM, Dronningens gate 40
Stenger kl. 1300 onsdag 28. mars

MAJORSTUEN, Kirkeveien 64 B
STENGT mandag, tirsdag og onsdag i påskeuken

SANDEFJORD, Dronningens gate 3
Stenger kl. 1300 onsdag 28. mars

BERGEN SENTRUM, Strandkaian 16
Stenger kl. 1300 onsdag 28. mars

Prøvetaking på Først sine prøvetakingsstasjoner:

Prøvetaking til enkelte analyser med videreforsendelse til andre laboratorier kan ikke utføres 22.–28. mars på grunn av holdbarhet. Ta kontakt med kundestøtte dersom du er i tvil.

Hentetjeneste:

Vi opprettholder vår hentetjeneste i påskeuken 26.–28. mars. Vi anbefaler ikke prøvetaking etter at sjåfør har hentet prøver 28. mars.

Postforsendelse påske 2018:

(for de som ikke har hentetjeneste fra Først)
Vi anbefaler ikke ordinær postforsendelse (brune konvolutter) 22. og 23. mars, og ikke i påskeuken 26.–28. mars. Ekspress over natt konvolutter kan ikke sendes til Først onsdag 28. mars da laboratoriet er stengt 29. mars t.o.m. 2. april.

Med vennlig hilsen

Marie Buchmann
Medisinsk direktør, dr. med

Håvard Selby Ebbestad
Adm. direktør

Besøk vår hjemmeside furst.no

Vi oppfordrer våre rekvirenter til å besøke vår hjemmeside furst.no. Her finner dere mye nyttig informasjon for legekontoret. Våre siste nyheter blir fortløpende lagt ut under "Nyheter". Les mer om Først Forum på furstforum.no

Kontaktinformasjon

KUNDESTØTTE:

22 90 96 66, kundestotte@furst.no
(svartjeneste, prøvetaking, forsendelse, etter-rekvirering)

MARKED OG IT-SUPPORT:

22 90 96 69, marked_support@furst.no
(elektronisk rekvirering & svaroverføring, Først Forum)

LEGESPESIALISTER – VAKTTELEFON:

Medisinsk biokjemi: 22 90 95 50
Medisinsk mikrobiologi: 22 90 95 77
Patologi: 22 99 65 50

Se oversikt og kontaktinformasjon til våre legespesialister og medhjelpere på Forum og IT Support på furstforum.no

FÜRST | MEDISINSK
LABORATORIUM

Postboks 158 Alnabru, NO-0614 Oslo
Tlf: 22 90 95 00 Faks: 22 90 96 06
post@furst.no

Besøksadresse: Søren Bulls vei 25, 1051 Oslo

furst.no
furstforum.no

01

MARS
2018

FÜRST

INFO

Informasjonsbulletin fra Først Medisinsk Laboratorium

løpenr 112

- Ny metode for påvisning av dermatofytter
- Rekvirering og besvarelse ved seksuelt overførbare sykdommer (SOS)
- Norsk laboratoriekodeverk og ny refusjonsordning
- Glukosebelastning og stjernemerking ved graviditet
- Åpningstider og forsendelse i påsken

Ny metode for påvisning av dermatofytter

Ny PCR-metode som påviser flere dermatofyttarter er tatt i bruk. Til dermatofytt undersøkelse anbefales PCR direkte på prøvematerialet. Ved hjelp av PCR-analysen som nå brukes ved Først kan følgende agens identifiseres: *T. rubrum* complex, *T. mentagrophytes* complex, *T. tonsurans/equinum*, *T. violaceum* og *Microsporum canis*/ *M. audouinii*/*M. ferrugineum*.

Dermatofytter lever på proteinet keratin og er vanlige årsaker til infeksjoner i hud, hår og negler. Prøvemateriale i form av hudavskrap (fra periferien av angrepet hudparti), avskrap fra neglforandringer og fra undersiden av neglen eller angrepne hår innsendes på et 5 mL Falconrør. Svar på PCR foreligger normalt 2 døgn etter at prøven er mottatt.

I sjeldne tilfeller er det en annen soppart enn de vanlige som påvises med PCR metoden som er årsak til soppinfeksjonen. Foruten andre dermatofytter kan *Candida* forårsake infeksjoner i hud og negler (paronychia). Muggsopp kan også forårsake infeksjoner i negl. Man kan se infeksjoner med *Scopulariopsis brevicaulis*, men også *Acremonium*-, *Aspergillus*- og *Fusarium*-arter kan være årsak. Disse sjeldne årsakene til dermatomykose påvises ved dyrkning. Dyrkning av dermatofytter er tidkrevende (inntil 4 uker).

Ved negativ PCR og fortsatt klinisk mistanke om soppinfeksjon er det aktuelt å sende inn ny prøve til dyrkning. Prøvematerialet benyttet til PCR kan ikke benyttes til dyrkning da det er tilsatt en lyseringbuffer som hindrer vekst av eventuelle sopparter. Prøvetaking og innsending på 5 mL Falconrør er den samme som ved PCR undersøkelse på dermatofytter, men det må rekvireres **dyrkning** av dermatofytter. Ved mistanke om *Candida* infeksjon kan sekret fra affisert område innsendt på pensel benyttes. (Copan eSwab)

Ønsker man å ta prøve til PCR og dyrkning samtidig må det sendes inn **to** 5 mL Falconrør og det må rekvireres **både** dermatofytt PCR (ligger under molekylærbiologifanen i Forum) og dermatofytt dyrkning (ligger under mikrobiologi, dyrkningsfanen i Forum).

Rekvirering og besvarelse ved seksuelt overførbare sykdommer

Klamydia og gonokokker er vanskelig å skille ut i fra kliniske symptomer og det benyttes en kombinert test som gir resultat for de to infeksjose agens samtidig. Hvis ett agens er rekvirert, besvares dette og det tas betalt kun for den ene analysen. I tilfelle hvor det er positivt svar på ikke rekvirert agens, besvares dette og analysen belastes Helfo.

Ved sterk klinisk mistanke om gonoré, anbefales det at det i tillegg rekvireres dyrkning. Man sender da i tillegg inn egen prøve (Copan eSwab) fra cervix eller uretra til dyrkning og resistensbestemmelse (NB! Holdbar kun i 24 timer etter prøvetaking). Aptima-rør egner seg **ikke** for dyrkningsanalyse.

Undersøkelse på *Mycoplasma genitalium* gjøres kun hvis pasienten har symptomer på SOS (Seksuelt overførbare sykdommer) og det allerede foreligger undersøkelser på klamydia og gonokokker som er negative. Ved positivt funn av *M. genitalium* blir det utført resistenstest på det innsendte prøvematerialet for å avdekke evt. azytromycinresistens hos bakteriestammen.

Norsk laboratoriekodeverk og ny refusjonsordning

Norsk laboratoriekodeverk (NLK) er offisielt kodeverk for svarrapportering og bestilling av laboratorieanalyser innen medisinsk biokjemi (inkludert noen genetiske analyser), medisinsk mikrobiologi, klinisk farmakologi og immunologi.

1. januar 2018 ble det innført en ny aktivitetsbasert finansieringsordning som baseres på NLK-koder. Overgangen fra gammel finansieringsordning er kostnadsnøytral på nasjonalt nivå, dvs. summen av refusjoner er lik, men refusjonsbeløp er i stor grad justert for enkeltanalyser og fordelingen mellom fagområdene er endret.

Formålet med finansieringsomleggingen er at refusjonssatsene bedre skal gjenspeile laboratorienes kostnader, og at det nye systemet skal gi et mer oversiktlig bilde av faktisk produksjon. Dette vil sikre at samme analyse gir samme refusjon i alle virksomheter. I en overgangsperiode videreføres det separate refusjonssatser for offentlige og private laboratorier, men det er ubetydelig forskjell mellom satsene.

Det forventes at norske laboratorier gradvis tar i bruk NLK – først for rapportering og senere også for bestilling av laboratorieanalyser. Dette forutsetter at laboratoriene kan sende prøvesvar på NLK-format og at journalsystemene kan ta mot slike svar.

Først kan tilby prøvesvar på NLK-format, for de journalsystemer som har validert dette formatet. Vi opprettholder samtidig tilbud om prøvesvar i «det gamle» formatet, inntil vi er sikre på at alle systemer er tilpasset en overgang.

Glukosebelastning og stjernemerking ved graviditet

Våren 2017 publiserte Helsedirektoratet nye retningslinjer for diagnostisering av svangerskapsdiabetes og diabetes i svangerskapet. De nye aksjonsgrensene gjelder både for HbA1c, fastende glukose og 2-timers verdi etter glukosebelastning, og er ikke de samme som for personer som ikke er gravide. For mer informasjon, se helsedirektoratet.no.

Ved prøvesvar utenfor referanseområdet merkes prøveresultatet i svarrapporten med en stjerne (*). De oppgitte referanseområder og stjernemerking gjelder for kvinner som **ikke** er gravide. Laboratoriet registrerer ikke om en pasient er gravid eller ikke, derfor vil stjernemerking følge referanseområder for kvinner som ikke er gravide. Vær derfor oppmerksom på at prøveresultatet hos gravide må vurderes uavhengig av stjernemerking.